

árini. Teir tekna og framleiða fiskibátar serstakliga til vestur- og eysturstrond India. Talan er um bátar úr 12 fót upp í 38 fótur.

Teir hava eisini útflutt bátar til Bangladesh, Sri Lanka, Sanzibar umframt fleiri aðrar indiskar landspartar.

Hugtíkin

Vílliam Unni er sera hugtíkin av føroysku bátunum og serstakliga av Guttormi Djurhuus, sum nærur einsamallur hevur tikið stig til at hjálpa indisku fiskimonnum.

Mr. Djurhuus kom higar, kannaði viðurskiftini framvið strondini her í eysturindiu, fór so heim aftur til land sitt, b-oytti sínar bátar eitt sindur og kom síðani aftur til India við trimum bátum. Hetta haldi eg vera eina sera skilagóða gerð.

Unni sigur víðari, at teir sjálvir í meira enn 35 ár hava roynt at gera ein bát sum kann avloysa eitt nú teir aldar-gomlu kattumarambátarnar.

— Hetta hevur higartil ikki eydnast okkum. Her hava verið nógvir útlendskir teknikarar og serfrøingar fyri at hjálpa okkum at rokka hetta mál og nógv mill. kr. eru brúktar. Eitt nú hevur FAO gjørt eitt stórt arbeiði.

Framvegis verður roynt at finna ein nýggjan bát, sum kann avloysa kattumarambátin. Nú koma so hesir føroysku bátarnir inn í myndina.

Hetta er fyrstu ferð eg havi sæð ein bát, sum fiskimennirnir dáma. Og júst tað hevur alt at siga.

Vílliam Unni var sjálvur hjástaddur, tá føroysku bátarnir vórðu royndir í fiskibygðini Pannam Kuppam. — Eg sá, hvussu glaðir fiskimennirnir vóru fyri teir føroysku bátarnar — og hvussu lættliga smádreingirnir handfóru bátarnar — ja, spældu við teir.

Hava fiskimenn einaferð góðtíkið ein nýggjan bát — eins og við kattumarambátinum — tí einki betri fanst, so vilja teir hava hann. Men tað nýggja er so eisini, at fiskimennirnir vilja ikki rógva longur. Teir vilja hava motor í bátarnar.

Lættir bátar!

Unni sigur víðari, at tað, sum er serliga áhugavert við føroysku bátunum, er, at teir eru so lættir.

— Ein lættur bátur er neyðugur til hetta slagði av strandafiskiskapi. Oftani eru nýggir bátar ov lættir. Teir eru truplir at stýra á brotunum. Men hesir føroysku bátarnir eru soleiðis gjórdir, at litla vektin hevur medvirkað til, at báturin egnar seg til viðurskiftini til indisku strondina. Tvs. at tað hevur eydnast tykkum at gera ein lættan bát — uttan at missa stýrieginleikarnar.

Eisini hevur báturin innbygdar flót-tangar, sum skapa størri trygd fyri fiskimannin, um so verður, at báturin holv-ist.

Tá er so eisini lætt at fáa hann til lands.

Og víðari sigur Unni: — Vit súa eisini, at bátarnir drekka ikki sjógv, tá teir stiga uppfyri brotunum. Hetta haldi eg er sera undrunnarvert. Okkara egnu royndir við nýggjum bátum eru tær, at bátarnir drekka sjógv í sjálvum lógva-brotunum. Eisini eru teir ringir at stýra. Føroyski báturin harafturimóti stigur væl uppfyri — upp á brotini og niður af aftur — uttan at drekka sjógv. Hetta er so tryggari bæði fyri fiskimannin og fyri motorin.

Komnir á mál

Min niðurstøða av øllum hesum er tann, at vit aftaná at hava leitað eftir einum nýggjum báti í nógv, nógv ár og hava roynt at gera nýggjar bátar, nú eru við

Um stutta tíð skal føroyski báturin avloysa kattumarambátin

at koma á mál. Vit hava funnið tað slagði av bátum, sum kann vera grundarlagið fyri víðari útviklingini á hesum øki.

Vílliam Unni hevur sjálvur luttikið í teimum mongu samráðingunum, sum hava verið um ætlaða bátaprojektið.

Hann er fegin um at skula samarbeiði við Marinplast. — Bert her í statinum Tamil Nadu hava vit millum 60.000 og 70.000 kattumarambátar og líknandi bátar. Stjórinn hevur í hyggju at byggja 1000 nýggjar bátar næstu fimm árin. Visir føroyski báturin at egna seg so væl, sum tað nú longu visir seg, so kann talan verða um at byggja fleiri túsund nýggjar bátar bæði í okkara landsparti og i øðrum.

— Men hvussu nógv ynskja tit, at eitt útlendskt virki sum Marinplast skal luttaka í einum bátaprojekti í India?

— Vit eru fegnir at hava Marinplast við í hesum arbeiði. Talan verður helst eisini um at gera bátar til annað enn fiskivinnu. Her hugsi eg um flutning, stuttleikabátar osfrt.

Marinplast luttekur í hesum bátaprojekтинum við 20% av partapeninginum. IFU hevur eisini 20%, meðan almenna fiskivinnufyrirtekkan TNFDC í Tamil Nadu luttekur við 30% og síðani tvær privatar fyrirkur við hvør sínum 25%.

Harumframt skal Marinplast hava 2% í lisenstøðu. Hetta verður so av samlaða framleiðsluni.

Vílliam Unni, hevur bygt fiskibátar seinastu 25 árin

Ætlanin er at framleiða 150 bátar um árið — í fyrstu atlogu. Men visir marknaðurin seg at vaksa, so er einki til hindurs fyri at økja um framleiðsluna, sigur Vílliam Unni víðari.

— Vit ynskja at vera eitt sindur varnir í byrjanini, tí arbeiðsfólkið skal eisini læra at arbeiða við hesum nýggju bátunum. Samstundis sum vit byrja framleiðsluna er tað av stórum týðningi, at aðrir landpartar í India siggja og royna hesar nýggju bátar.

Vílliam Unni sigur víðari, at teir í lötuni eru í ferð við at finna nýggjar marknaðir í India og uttanfyri India. Tá útlendskir pengar verða settir í eina framleiðslu í India er tað eitt krav, at 25% av framleiðsluni verður útflutt. Vílliam Unni heldur ikki, at hetta verður nakar trupulleiki.

— Vit hava møguleika at útflyta hesar bátarnar til Sri Lanka, Bangladesh, Eysturafrika og til fleiri onnur pláss. Eg haldi sjálvur, at júst føroyski báturin fer at egna seg væl til fiskiskap á nevndu plássum. Og tí skuldi møguleikin fyri eini okkara framleiðslu verið stórus.

Vit spurdu eisini harra Unni, hvussu Guttormur Djurhuus varð móttíkin, tá hann var í Indiu fyrstu ferð!

— Eg haldi, at hann er vorðin ein av fiskimonnum í hási fiskibygðini hann vitjaði. Eg havi lagt til merkis, at fiskimennirnir eru so góðir við hann. Teir hava sagt fyri mær, at so nógvir fremmandir eru komnir til bygdina m.a. fyri at royna nýggjar bátar. Men ongantið hava teir hitt ein mann, sum teir hava fingið so góðan tokka til sum harra Djurhuus. Teir hava góðtíkið hann sum ein av teirra egnu. Tú mást hava sæð, hvussu hjartaliga teir tóku imóti honum hesaferð. Eg verið ikki klökkur, um teir fara at byggja eitt tempul fyri hann í næstu framtíð.

Eg eri eisini visir í, at Mr. Djurhuus er góður við fólkini í hási fiskibygðini og eg ivist ikki í, at hann framhaldandi fer at vitja hasa bygdina.

Vit spurdu eisini Unni, hvat hann visti um Føroyar, áðrenn hann mótti Guttormi Djurhuus.

Hann sigur, at hann hevur møtt og tosað við føroyingar, tá hann var í læru í Bretlandi fyri 15 árum síðani. — Eg havi eisini sæð myndir úr Føroyum, og eg má viðganga, at tykkara land er sera vakurt.

Vílliam Unni: — Eg hevði verið sera fegin at komið til Føroya og har kunnað

sæð, hvussu tit liva, hvussu tit fiska og mangt annað.

Eg havi eisini fingið at vita frá indara, sum hevur vitjað í Føroyum, at hetta er ein tann vakrasti blettur á jørð.

— Heldur tú møguleikar eru fyri einum størri samarbeiði millum India og Føroyar í framtíðini?

— Eg eri visur í, at vit hava nógv at samarbeiða um. Bæði á vinnuliga og eisini á mentanarliga økinum. Millum indiskar og føroyskar fiskimenn, millum indiskar og føroyskar handilsmenn osfr.

Tað hevur stóran týðning, at India og Føroyar hava ikki politiskar trupulleikar at dragast við mótvægis hvørjum øðrum. Vit gleða okkum til at fáa størri samarbeiði við føroyingar, serstakliga við menn sum Guttorm Djurhuus, sum av sinum eitingum kom til India fyri at hjálpa okkum — uttan at skunda sær. Brúkti sin egna pening til hetta. Vit halda, at tí føroyingar eru eitt gótt fólk.

At enda spurdu vit Vílliam Unni, hvat hansara størsta ynski er í samarbeiðinum við Marinplast?

Seinastu 25 árin havi eg roynt at hjálpa fiskimonnum í India við at byggja fleiri nýggj bátaslag. Eisini havi eg roynt at gera ein bát, sum kann avloysa kattumarambátin.

Eg siggi nú, at okkum nýtist ikki at leita longur, tí báturin er funnin. Eg vóni tí, at hetta projektið verður til nakað, soleiðis at fiskimennirnir kunnu fáa tann bátin, sum teimum dáma.

Eg haldi, at sjónvarpsupptøkurnar, sum eru gjórdar av føroysku bátunum, fara at fáa stóran týðning fyri projektið. Tí við hesum ber til at vitja fiskivinnuleiðslurnar í øðrum indiskum landspartum og visa teimum, hvussu vælegnaður føroyski báturin er. Hetta fer at geva okkum møguleika at fáa fleiri keyparar.

Hvat víðvikur Mr. Djurhuus, so má eg viðganga, at hann uppá heilt stutta tíð hevur megnað tað, sum vit ikki hava klárað seinastu 35 árin.

Nú liður móti endanum av hesi greinarøð.

I júlalblaðnum hava vit eina samrøðu við Guttorm Djurhuus og umboðið fyri IFU, Teudt Jørgensen.

Vit tosa eisini við fiskimálaráðharran í statinum Tamil Nadu.